

Čitateljem v pouk in zabavo.

Sanje, ki so se uresničile.

S sanjami so se pečali ljudje v najstarejših časih in se pečajo še danes. Najstarejši opis sanj je gotovo oni o faraonovih sanjah, ki ga beremo v starem testamentu. To so znamenite sanje o sedmih debelih in sedmih suhih kravah. Te sanje je egiptovski Jožef pravilno razložil, tako da pomenijo sedem rodovitnih in sedem nerodovitnih let.

Tudi v latinskem slovstvu večkrat beremo o sanjah zgodovinskih osebnosti, ki so se potem tudi uresničile. O takih sanjah piše Valerij Maksim. Njegov prijatelj Uterij je sanjal, da se je udeležil gladiatorske predstave v gledališču amfiteatra ter gledal boj dveh borečih se gladiatorjev. Naenkrat pa ga je eden teh gladiatorjev prebodel. Te sanje so se čez nekaj let čudovito uresničile. Uterij, ki je na te sanje že zdavnaj pozabil, je res prišel nekoč v Sirakuze in se tam udeležil predstave v amfiteatru. Slučajno pa ni nikjer več našel sedeža drugje kakor v prvi vrsti. Naenkrat nastopita dva gladiatorja, od katerih eden je bil čudovito podoben tisti prikazni v sanjah, na katero se je v tem hipu Uterij z grozo spomnil. Izpreletel ga je strah, vstal je in hotel oditi. V tistem hipu pa, ko je vstal, je gladiator z vso silo vrget sulico, ki je bila namenjena njegovemu nasprotniku, ki pa je zgrešila cilj in predrla nesrečnega Uterija. Bil je mrtev v 24 urah.

Rimski cesar Mark Avrel sam sporoča o več takih čudovitih sanjah. Nekoč se mu je sanjalo, da je prišel k njemu orijentalški zdravnik, ki mu je svetoval, naj uživa to in to zdravilo, da se bo iznebil dušljivega kašlja, ki ga je mučil že dolgo časa. Sanje so bile tako žive, da se je Mark Avrel drugega dne še točno spominjal vseh posameznosti. Njegov telesni zdravnik mu je sicer resno odsvetoval, naj nikar ne jemlje tega zdravila, a Mark Avrel je več verjel sanjam ko zdravniku. Vzel je tisto zdravilo in se kmalu iznebil nadležne bolezn.

Cardanu poroča o sanjah drugačne vrste. Sanjalo se mu je, da se je sprehajal po vrtu, kjer je srečal belo oblečeno gospo, ki se mu je tako prikupila, da ni mogel obrniti pogleda od nje. Tri dni kasneje je res srečal na cesti prav tako belo oblečeno gospo, ki je bila popolnoma podobna prikazni v sanjah. Takoj se je zaljubil v njo, se z njo seznanil in jo vzel za ženo, s katero je živel v srečnem zakonu.

Zanimive sanje pripovedujejo iz življenja Dantejevega sina. Veliki italijanski pesnik Dante je zapustil sina Petra, ki je nekaj časa upravljaval in urejeval očetovo književno zapuščino. Nkega dne je sin ugotovil, da ni nikjer očetovega rokopisa enega dela »Raja« iz velike njegove pesnitve »Nebeška komedija«. Pretaknil je vse kote v hiši, pa iskanega očetovega rokopisa ni našel. Nekoč pa se je sinu v sanjah prikazal oče in mu sporočil, da iskani

rokopis leži v miznici v vrtni uti, kjer je oče navadno pisal. Drugo jutro je sin takoj šel v vrtno uto, odprl tam miznico in res našel pogrešani očetov rokopis.

Kaj se godi na svetu v eni uri?

Tekom ene ure se sklepa na svetu povprečno 2200 zakonov. Istočasno se rodi 5440 otrok. Vsako uro umrje 4630 ljudi. Vsako uro se razmnoži število zemljanov za 810.

Iz zgoraj povedanega nastane važno vprašanje: V kaki zvezi je človeštvo med seboj v eni uri? Če vzamemo v poštev število pisem in brzojavk, ki se razpošljejo v eni uri in sprejmejo, in prištejemo k tem še dopisnice, posetnice in vabila, znaša število korespondenčnih (občevalnih) sredstev na 1 uro 1 milijardo 161 milijonov in 500 tisoč. Vrednost znamk omenjenih pošilk je preračunana na 1240 milijonov Din.

Brzojavni promet je tudi mnogo močnejši, kakor si ga predstavljamo. Izračunali so, da znaša oddaja brzojavk tekom 60 minut 144.000.

V eni uri izdelajo na vsem svetu 1900 ton papirja, kar znaša na dan 45. tisoč ton.

Kako je s produkcije naše obleke v eni uri? Moderni predilni stroji zgotovijo v eni uri 10.000 stotov bombaževine in 3000 stotov volne. Iz tega blaga izdelujejo sukna za obleke.

Kar se tiče sladkorja, znaša enourna proizvodnja 99.600 ton, istočasni konsum le 96.800 ton. Pribitek torej znaša 2800 ton.

Na tobaku izdelajo v eni uri za vporabo 1700 stotov. V eni uri popušijo kadilci za 800 milijonov Din raznega duhana.

Tekom 60 minut izgotovijo po vseh kino-izdelovalnicah 50 km filma. Enkrat sneti film seve ni v celoti za predstave, ampak znaša razmerje med uporabnim in neuporabnim filmom 1 : 5. Za predstave uporabnega filma izdelajo v eni uri 10 km.

Nezgorljivi papir.

Ogenj v knjižnicah ali arhivih je povzročil vselej nenadomestljivo izgubo. Koliko kulturnih zakladov, lastninskih pravic, mejaških zahtev in sličnega je šlo v dim s sežganim papirjem vred! Kemiki so davno poskušali izumiti tekočino, ki bi naredila papir nezgorljiv. A vse dosedanje prijava na tem področju so malo koristile. Šele zdaj se je posrečilo znanemu kemiku dr. Arturju Richengruenu sestaviti tekočino, ki zajamčeno obvaruje pred ognjem vse knjige in rokopise, ako so le shranjeni v navadnih pisarniških mapah. Platnice se namočijo s pomočjo malega razpršilnika, potem kljubuje mapa z vso vsebino slehernemu ognju. Veliko nemških knjižnic,

bank in arhivov se je že založilo s čudežno tekočino.

Sila vodnega pritiska.

V morskih globinah je vodni pritisk velikanski in nerazumljivo je, da živé le-tu nešteta živa bitja. Pred dvema letoma je raziskal morsko dno ameriški profesor W. Beebe v bližini Bermudskega otočja. Potopil se je v globino 1000 m in ugotovil nekaj prav zanimivih števil. Na podlagi njegovih podatkov so izračunali strokovnjaki vodni pritisk v globini 3000 m. Na vsak kvadratni meter pritiska voda s težo 60.000 stotov. To so bajne številke. — Mislimo si vojno ladjo, ki se je pogreznila v to globino. Na 28 cm granato v topovski cevi bi delovala potemtakem sila 4000 stotov in onemogočila strel. Na vsakega utopljenca bi prišla teža desetih lokomotiv. — V to globino pogreznjeno ladjo zdrobi vodni pritisk kakor slamnato bilko.

Park za ohranitev najmanjših medvedov.

Je pač malo ljudi, katerim bi bilo znano, da imajo medvedeki, s katerimi se igrajo mestni otroci, svoj živ vzorec. Na svetu živi vrsta medvedov, ki so povsem taki kakor oni, s katerimi zalagajo otroški svet tvornice za igrače. Gre namreč za koala medveda, ki je mična, prijazna ter povsem nenevarna avstralska živalica. Žalibog, da bodo pritlikavi medvedi ostali še ohranjeni kmalu zanamcem le v igraških posnetkih.

Koala medvedek ima to smolo, da je njegovo meso slaščica, njegov kožuh pa daje iskano krzno. Posledica teh dveh lastnosti je bila ta, da so ga zalezovali in na moč preganjali. Da je koala medvedek obsojen na iztrebljenje, nam dokazuje dejstvo, da so postrelili ter pobili v enem mesecu 500.000 komadov.

Lov na koala medveda ni nobena težava ali umetnost. Žival se preživlja edinole z listjem od kavčuk drevesa. Če ne dobi te hrane, pogine. Lovci so obstepili loge, ki so bili porasteni z gumni drevesom, trosili so nedolžne medvedeke z vej in jih pobijali na tleh.

Koala medvedeka so skušali preseliti iz divjine v živalske vrtove, kjer je poginil radi pomanjkanja listnate prehrane.

V bližini avstralskega mesta Sidney je najela vlada 60 orolov posesti, ki je zasajena na gosto s kavčuk drevjem. Ta log so ogradili s plotom, ga zastražili in spustili vanj 100 koala medvedekov. Živalce so se privadile novemu načinu življenja v ograjenem prostoru.

Le na ta način bodo skušali človeštvu ohraniti zadnje komade od nekoč po celi Avstraliji kot pri nas veverica ali polhi razširjenega koala medvedeka.